

השבת

של רבי נחמן מברסלב

ואתחנן

עלון עייר

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ואתחנן

אוצר היראה
אמת, ט"ז

ידיעת היום והשבתה אל לבבך ... אין עוד

אי אפשר לזכות לאמת בשלמות, כי אם כשאנו נצרך לבריות, שאז דייקא האמת בשלמות.

אך לכאורה קשה אם כן, רוב העולם נצרכין לבריות! כי צריכים רובם לקבל טובה זה מזה, ומאחר שהוא צריך לחברו לאיזה דבר, אם כן הוא בכלל נצרך לבריות? וכן כל הצדיקים הגדולים, כל פרנסתם ממה שמקבלין מהמון עם, אם כן לפי זה הם רחוקים, חס ושלום, מן אמת!

אך באמת עיקר התכלית, שצריכין לידע כי אין עוד מלבדו, אין עוד ממש, דהיינו שאין שום דבר נמצא בעולם, רק הוא יתברך לבדו, כמו שכתוב: **ידיעת היום וגוי, כי ה' הוא האלקים וגוי אין עוד**, אין עוד ממש; כי אין שום דבר נמצא בעולם כלל וכלל לא, רק הוא לבדו יתברך, **וכולא קמה כלא חשיב לא ממש** (והכל לא נחשב לפניו ממש לא), כי הכל בטל במציאות ממש נגדו יתברך.

ועל כן, כשמקבלין מאחד פרנסה או הטבה אחרת, הוא מקבל ממנו יתברך בעצמו, מאחר שידוע שהכל אין ואפס, והפועל נכלל בהכח, ואזי הוא מקבל רק מהכח הראשון, דהיינו מהבורא יתברך שמו.

וזה עיקר בקשתנו: **ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם**, דהיינו שלא לטעות ולחשוב שהוא מקבל מהבשר ודם ממש, רק שידע שאפילו כשהוא מקבל טובה מחברו, הוא מקבל רק מהכח הראשון שהוא הבורא יתברך שמו, ואז הוא בודאי אינו נצרך לבריות, אף על פי שהוא מקבל מהם.

וזה בעצמו בחינת **אמת**, כי זה עיקר האמת כשיודעין שהפועל מקושר בכח, ואין שום דבר בלעדו יתברך, רק

אשר תתברר כל השמחה בשלמות מעמקי הקליפות שאחזתם בבחינת רגלין, בבחינת רגליה **יורדות מות**, שהם בחינת היגון ואנחה, שהם סטרא דמותא.

וכשתתברר השמחה משם ויעלו הרגלין מאחזת הקליפות, אז יבוא משיח ויקויים **ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים** וכו', שזהו בחינת עד דמטי רגלין ברגלין המובא בזהר הקדוש ובכתבי הארי ז"ל.

וזה בחינת מעלת קדושת הרקודין של איש הישראלי, שכשזוכה להיות בשמחה כל כך, עד שמרקד, בזה מעלה הרגלין מהקליפות, וזה בחינת הפלגת השמחה שיהיה בימי המשיח במהרה בימינו, שעל ידי זה תהיה עיקר הגאולה, כמו שנאמר: **כי בשמחה תצאו**, וכן עוד פסוקים הרבה כיוצא בזה, ואז יתהפך בשלמות כל היגון ואנחה לשמחה, בבחינת **ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה**, הנאמר על ימות המשיח, וכמו שנאמר: והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם דייקא.

ועיקר השמחה של ימות המשיח יהיה על ידי קיבוץ גלויות, על ידי שיתרבו ישראל, כמו שנאמר **הקטן יהיה לאלף** וכו', כי על ידי שיתרבו ישראל ויתקבצו יחדו, על ידי זה תגדל השמחה מאד, בבחינת **ברבות צדיקים ישמח עם**, וישראל נקראים כולם צדיקים, כמו שנאמר: **ועמד כולם צדיקים**.

מספר חיי מוהר"ן:
מקום לידתו וישיבתו
ונסיעותיו וסלסוליו, ק"ד

סיפור

לדתו הייתה בקהלת קודש מזבוח, ונכנס לברית מילה בשבת הגדול.
וכל שנותיו היו כפי הנשמע בערך ארבעים שנה פחות מעט. כי בשנת הארבעים נפטר ונסתלק למעלה למעלה בירח האתנים בחג, ביום

כולו חד, אז דייקא זוכין לאמת, כי אמת הוא רק אחד וכמבואר במקום אחר, דהיינו, כשיודעין שהכל אין כנגדו אין ממש, ואחר הבריאה הוא ממש כמו קודם הבריאה, כי הפועל מקושר בהכח באחדות גמור, ואזי הוא בחינת אמת.

ודבר זה אי אפשר להסביר, רק כל חד כפום מה דמשער בלבה (הלכות מתנת שכיב-מרע, הלכה ב', אות ה').

אוצר היראה
שמחה, ט"ז

שמחה

בני ישראל יש להם לשמוח תמיד, כל ימי חייהם, על אשר זכו להיות בחלקו הקדוש יתברך, **אשר בחר בנו מכל עם** וכו', וכמו שאנו מתפארין בזה באמת בכל יום **אשרנו מה טוב חלקנו** וכו'.

וכל מה שנתרבין ישראל ביותר, נתרבה ונתגדל השמחה ביותר. **כי ברוב עם הדרת מלך**, והדרת מלך הוא בחינת שמחה, כמו שנאמר: **הוד והדר לפנינו עז וחדוה במקומו**. וכמו שנאמר: **הרבית הגוי לו הגדלת השמחה** וכו', שכל מה שישראל נתרבין ביותר נגדל השמחה ביותר, כי כל אחד מישראל על ידי עבודתו את ה', על ידי זה מעלה ומברר השמחה מעמקי הקלפות, ומהפך ביותר היגון ואנחה לשמחה, שעל ידי זה נתגדל השמחה ביותר, עד

מכתב

תזכור היטב היטב, בכל יום ויום, מה שנעשה עמנו בזה העולם, שבאנו לזה העולם בזה הזמן שנתגלה בו חידוש שבחידושים, כזה כזה, שהכל חפצים ומתגעגעים לקדושת ישראל סבא ובפנימיות לבבם, הכל הכל צועקין במר נפש מאד, על גודל התרחקותם מהתכלית הנצחית, אך הם כצפרים האחוזות בפח והשטף מים רבים, של כל התאוות והמידות, בפרט טרדת הממון הולך ומתגבר בכל עת.

ואם נתחיל לומר אילו וכו', דיינו דינו, לא יספיקו ימינו להודות לה' יתברך, על אחת מני אלף אלפים וריבי רבבות פעמים הטובות וכו', שעשה עמנו בימינו אלה, מה נדבר והוא אמר ועשה. כחסדו כטובו כרחמיו כנפלאותיו, לא כחטאינו עשה לנו אשרנו מה טוב חלקינו וכו'. ה' יהיה מעוזך, לדלג על הכל בשלום, ויתהפך הכל לטובה [אשר עולים מהם שעשועים לפניו יתברך, שלא עלו מימות עולם].

הט אזניך ולבבך, ושמע והבין היטב מה שנעשה בעולם בימינו, אם אמנם בדורותינו אלה וכו', אבל **הרפואות שהקדים ה' יתברך בחסדו הם עולים על הכל**; כי מעולם לא היו עדיין רפואות הנפש **כאלה** אפילו לחולים אנושים [שבעתים] שבעיתים הללו, בעקבות משיחא.

ודבר אלקינו יקום לעולם, ובוודאי יגמור לטובה גם עמר, ואל יעזבך ואל יטשך, כי חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם, לא אמנע טוב תשוקתך לשמוע וכו'.

[מספר אב"י הנזכר ב' - מכתב קכ"ג]

לרפואה שלימה:
אביה לאה בת אסתר (הי"ו)

לעילוי נשמת
מרדכי זכריה בן פנחס ה"ג (ז"ל)

לשלוש בית ושחרור מהיר:
יעקב בן סוריה (נ"י)

שלישי, יום רביעי של סכות, ח"י תשרי תקע"א, באומין, העיר אשר בחר בה בחיים חיותו לשכב שם, כמבואר במקום אחר.

© ואחר כך, שמעתי ששנותיו לא היו כי אם שלשים ושמונה שנה וחצי, וכפי הנראה כך האמת (וידוע כי בשנת תקל"ב, היה ראש חודש ניסן בשבת, וזה היום שנולד בו רבינו זכרוננו לברכה, לשני הדעות הנ"ל).

עצות

לקוטי עצות
 גאווה וענוה, כד-כו

על ידי ענוה, שהוא אין ממש, על ידי זה יזכה לתורה וגדולה במקום אחד; אבל בלא זה קשה שיהיו שניהם יחד תורה וגדולה.

כשיש לאדם גדלות, סימן שיבוא לו צרה, רחמנא לצלן; וכן להפך, כשהוא ענו ושפל מאד, יבוא לכבוד גדול.

מענין חרב הגאווה שבא על ידי הגרים וכו', עיין **כבוד** - אות כ"ח (יש מנהיגים שמתנהגים ברבנות וממשלה ומושלים על עם דל בחינם, כי לא נתן להם גדולה מן השמים כלל, רק הם מתנאים מעצמם על הדור בחינם. והם מקבלים חרב הגאווה על ידי הגרים שמתגירין, שהם מכניסין גאווה בישראל (כמו שכתוב בבנין), עד שיש להם כח אפילו להעניש את מי שאינו רוצה להכניע את עצמו תחת ממשלתם. ובאמת אין זה נקרא מעניש אלא מזיק, כי הם מזיקי עלמא. ועל ידי הגאווה הזאת של אלו המנהיגי הדור, על ידי זה מתגבר תאוות ניאוף בעולם. ולהצלל מזה הוא על ידי מגני-ארץ וכו').

תפילה

לקוטי תפילות ב' קמ-קד, קמ

רבונו של עולם מלא רחמים, שמרנו והצילנו תמיד מגאות וגבהות ומרמות רוחא, ותזכנו לענוה אמתית באמת לאמתו; חוס וחמל ורחם עלי, כי לפניך נגלו כל תעלומות לב, ואתה יודע שאיני יודע שום דרך מדרכי הענוה האמתיות, הצילני נא ברחמך הרבים מכל מיני גאות ופניות וגסות הרוח אשר הם תועבת לבך כמו שכתוב: **תועבת ה' כל גבה לב**, זכני להרגיש שפלותי באמת לאמתו, ואהיה שפל בעיני למטה יותר ממדרגתי הפחותה והשפלה מאד, עד שאזכה לענוה אמתית כרצונך הטוב באמת.

ובכן תרחם עלינו, אבינו אב הרחמן, גבור ורב להושיע, מגן עזרנו ואשר חרב גאותנו ותשמרנו ותצילנו

מחרב הגאווה של מנהיגי הדור של שקר, שנטולין גדולה לעצמן מאליהם כי לא נתן להם הגדולה מן השמים כלל, רק מתגאים על הדור בחינם, ומושלים על עם דל, ומתנהגים ברבנות והתנשאות ומתגברין על עמך ישראל מאד, והן מזיקי עלמא, כאשר נגלה לפניך יודע תעלומות.

רבונו של עולם, אתה ידעת את לבב כל בני האדם, מה נאמר ומה נספר לפניך, הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע, **מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו**, הצילנו מהם שמרנו מהם, הגן בעדנו בזכות וכן **הצדיקים האמתיים מנהיגי אמת** אשר אנו חוסים בהם, ושמרנו והצילנו מכל מזיקי עלמא שהם המנהיגים של שקר, שלא יהיה להם שום כח להזיק לנו, חס ושלוש, בשום דבר שבעולם, לא בגשמיות ולא ברוחניות, ולא תעשינה ידיהם תושיה כי אין לנו על מי להשען, כי אם על אבינו שבשמים. ותכניע ותעקור ותבטל את כל ממשלתם והתנשאותם של כל המנהיגים של שקר, ותטל חרב הגאווה מידם, **וזרוע רמה תשבר**.

אחינו בית ישראל, שימו לב!
העלון שלכם בסכנה
 הקפידו להפקיד, כל שבוע אפילו כמה שקלים בחשבון **בנק הדואר 7-2255-89** ותזכו למצוות (צוות המתנדבים)

ותבטל השקר מן העולם, ותגלה האמת בעולם, ויקויים מקרא שכתוב: **משוד עניים מאנקת אביונים, עתה אקום יאמר ה', אשית בישע יפיח לו**, ותבטל מידת הגאווה דסטרא אחרא מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם.

ותעזרנו לנער ולהשליך מאתנו כל מיני גאות וגבהות שבעולם, מכל מה שהפה יכול לדבר והלב לחשוב, ותזכנו לענוה אמתית ולהעלות כל הגאווה אליך, כי לך לבד הגאווה והגדולה והממשלה, כאמור: **ה' מלך גאות לבש, לבש ה' עוז התאזר אף תכון תבל בל תמוט**; ונזכה לתקן תקון הברית בשלמות, ולקדש את מחנו ושכלנו בתכלית הקדושה בשלמות ...

התחזקות

אוצר היראה
 מהדורא בתרא, מ"ז

כלל ההתרחקות מהשם יתברך של כל אחד ואחד, מגדול ועד קטן, העיקר הוא על ידי זקנה דסטרא אחרא, מה שנדמה לכל אחד כאילו הכל מתנהג כסדר הישן, והוא כבר זקן בדרכיו ואי אפשר לו לשוב, כמו שכתוב (איוב ט"ו, ל):

לא יאמין שוב מני חשך, והכל על ידי הזקנה שמפיל עליו היצר הרע, שנקרא מלך זקן וכסיל.

ועל כן כל התיקון הוא על ידי החכמים הצדיקים אמתיים ומתחדשים כנשר, בבחינת **וקוי ה' יחליפו כח וכו'**, ועל ידי זה זוכין לחדש בכל עת חדושי תורה אמתיים ונפלאים, כי הם מתגברים בעבודתם בכל יום מחדש, כאילו לא התחילו עדיין בעבודת השם כלל, ועל ידי זה משיגין בכל יום ובכל עת גדלת הבורא ביותר ומחברים ספרים קדושים חדשים בכל עת, והכל כדי לבאר ולגלות גדלת הבורא יתברך, וגדלת התורה הקדושה, וגדלת קדשת נפשות ישראל, כי אורייתא וקדשא בריך הוא וישראל כלא חד, ועל ידי זה הם ממשיכים חסדים בכל יום ובכל עת, שמשם עיקר התקוה לזכות לתשובת כל הרחוקים מאד מאד, שכמעט כמעט אבדה תקותם מגודל ההתגרות וההתגברות, בבחינת **ואמר אבד נצחי ותוחלתי מה'**.

אך עיקר ההתחזקות חסדי ה' כי **לא תמנו; חדשים לבקרים** וכו' כי חסדיו ורחמיו יתברך אינם תמים ואינם כלים לעולם, ולא עוד אלא שהחסדים מתחדשים בכל בוקר, שזה עיקר חדוש מעשה בראשית שבכל יום, בבחינת **ובטובו מחדש בכל יום תמיד** וכו'.

וזהו כל הנחמה והתקוה של כל אחד ואחד, מה שהשם יתברך מחדש חסדים חדשים ונפלאים בכל בוקר, אשר לפי ההתחדשות החסדים יש לכל תקוה בכל עת.

וכל זה ממשיכין עלינו הצדיקים הגדולים המתחדשים בכל עת, והם ממשיכין עלינו חסדים חדשים בכל יום ובכל עת, ומבטלין הזקנה דסטרא אחרא, וזה כל תקוותנו, על ידי שאין יודעין כלל עד היכן חסדיו מגיעים, כי לגדלתו אין חקר, ועיקר גדלתו הוא גדלת חסדיו, וחסדיו יתברך מתחדשין תמיד בכל עת, עד אין קץ ואין תכלית כנ"ל (הלכות ראש חודש - הלכה ז', אות י"ז).

שיחות הר"ן

אות פ"ד

ואל תאמר שהשאל והקבר בית מנוס לך (אבות ד-כא).
 כי בעולם הזה שיש להאדם טרדות ועול הפרנסה, יכול להיות שיעקוץ וינשוד אותו פרעוש והוא לא ירגיש מחמת שמחשבתו טרודה באיזה מחשבה של פרנסה וכיוצא; אבל שם בקבר, שאז אין להאדם שום טרדא ושום מחשבה אחרת, אז הוא שומע אפילו הרחישה וההלוך של התולעים (קס"ג) איך הם רוחשים ובאים אליו, ומרגיש הצער של כל נשיכה ונשיכה, ואין שום דבר שיטרידהו וימנעהו מגודל צערו הקשה, רחמנא לצלן.